

Informasjon
Aftenposten
Debattredaksjonen

Debattredaktør

Erik Tornes
 Adresse: Aftenposten, Debatt,
 Boks 1178, 0107 Oslo

Debatt

E-post: debatt@aftenposten.no
 Hovedinnlegg: 3000 tegn inkl.
 mellomrom. Legg ved portrettfoto.
 Kortinnlegg: 400-1500 tegn.

Kronikker / debattinnlegg på nett

aftenposten.no/meninger
 Aftenposten returnerer ikke artikler
 som blir sendt på papir.

Kronikk

E-post: kronikk@aftenposten.no
 Kronikk: Maks. 6000 tegn
 inkl. mellomrom.
 Legg ved portrettfoto.

📌 Mímir Kristjánsson (Rødt) røk ut rett før finalen av «Farmen kjendis» på TV 2 i 2020. Foto: Alex Iversen/TV 2

📌 Emilie Enger Mehl (Sp) vant realityprogrammet «Kompani Lauritzen» på TV 2 i 2022. Opptakene ble gjort før hun ble justisminister. Foto: Matti Bernitz/TV 2

ker å vise andre sider av sin personlighet og sitt private liv.

Det må i utgangspunktet anses som noe positivt at politikerne forsøker å tilpasse seg de teknologiske, sosiale og politiske endringene. Dette er helt avgjørende for at politikken og politikere skal kunne opprettholde og styrke sin posisjon i samfunnet også i fremtiden.

At politikere ved å ta del i underholdnings sfæren forsøker å nå ut til andre velgere enn de gjør gjennom sin konvensjonelle politikk, bør også berømmes. Flere politisk engasjerte borgere vil kunne føre til høyere politiske deltagelse og et rikere debattklima. Det kan styrke demokratiet.

Retts søkelyset mot det politiske produktet. Hvorvidt deltagelse i underholdningsprogrammer på lengre sikt vil styrke politikken og demokratiet, er derimot en annen sak. Om denne trenden fortsetter, kan vi risikere at politikken blir en arena hvor kjendisstatus, berømmelse, stil og utseende går på bekostning av politiske ferdigheter og saker.

Dette kan føre til en trivialisering og for dumming av politikerne og den politiske debatten, der velgerne blir mer interessert i individet enn i partiet, det politiske prosjektet og den politiske agendaen.

I et valgsystem som det norske, som sammenlignet med andre land i liten grad går på person, kan en slik utvikling være spesielt skadelig.

For ønsker vi at våre politikere, hvis oppgave er å styre landet på vegne av folket, skal prioritere underholdning fremfor politikk? Svaret på dette spørsmålet er klart.

Politikere skal drive med politikk, mens andre får underholde det norske folk. Som forbundskansler i Tyskland Olaf Scholz uttalte under valgkampen: «Jeg stiller til valg som kansler, ikke som sirkusdirektør.»

For å nå ut til nye velgere bør politikerne konsentrere seg om å gjøre sitt politiske produkt mer tiltalende, fremfor å markedsføre seg selv i stadig flere underholdningsprogrammer.

De er tross alt i holdningsbransjen og ikke i underholdningsbransjen.

Meninger
Fosen-saken

📌 Sametingspresident Silje Karine Muotka (bildet) har et svært tydelig mandat fra valget og styrer med en stabil flertallskoalisjon. Det gjør henne til en legitim talsperson, skriver innleggsforfatteren. Foto: Jan Langhaug, NTB

Sametingspresidenten kan snakke på samenes vegne

Debatt

Runar Myrnes Balto

Sametingsråd (Norske Samers Riksforbund - NSR)

Hvem kan snakke på samenes vegne? Det spør Anki Gerhardsen i sin spalte i Aftenposten 14. mars.

Svaret er enkelt. Sametinget er samenes representative organ, og sametingspresidenten og hennes sametingsråd snakker på vegne av samene i Norge.

En legitim talsperson. Gerhardsen trekker i tvil sametingspresidentens legitimitet som talsperson fordi det er en opposisjon på Sametinget. Det er et merkelig utgangspunkt. Stiller hun da også spørsmål ved statsministerens rett til å tale på Norges vegne internasjonalt, siden det finnes en opposisjon på Stortinget?

Selvfølgelig gjør hun ikke det. I et demokrati vil det alltid være forskjellige meninger, så også i det samiske samfunnet.

Faktum er at sametingspresident Silje Karine Muotka (Norske Samers Riksforbund, NSR) har et svært tydelig mandat fra valget og styrer med en stabil flertallskoalisjon. Det gjør henne til en legitim talsperson.

Kløften blant samene er overdrevet. I Fosen-saken er det faktisk stor enighet på Sametinget. Det er nyanser i de politiske kravene, men et enstemmig Sameting har krevd at regjeringen må følge opp at konsesjon og ekspropriasjonstillatelse er dømt ugyldig. Uenigheten om Fosen-saken er med andre ord svært liten blant samene. På Sametinget er den nærmest ikke-eksisterende.

Samene er nok også i stor grad enige om at reindriften er en viktig samisk kulturbærer som har og skal ha rettigheter, slik politisk redaktør i Nordlys Skjalv Fjellheim så godt poengterte på Politisk kvarter på NRK

14. mars. Den rapporterte kløften blant samene er med andre ord overdrevet og bærer preg av ønsketenkning fra dem som ivrer etter vindindustri.

Det finnes naturlig nok uenigheter i det samiske folket. Derfor har vi et Sameting hvor vi forhandler uenighet og finner løsninger. Til det har vi et valgmanntall som regulerer stemmeretten, og som man kan melde seg inn i hvis man er same. Det er veldig gledelig at flere og flere tar det steget.

Grov og uakseptabel påstand. Alle samene er velkomne i det samiske fellesskapet! Derfor har Sametinget så tydelig vedtatt at alle samer er gode nok. Den saken er blant annet løftet for å avklare at i Sametingets øyne finnes det ingen såkalte juksesamer. Er man same så er man same!

De som imidlertid kan være juksesamer, er folk som ikke er samer i det hele tatt, men later som de er det.

NRK har nylig avslørt flere listekandidater til Sametinget som innrømmer å ha meldt seg inn i manntallet uten å være samer.

Dette er så alvorlig at et bredt flertall har vedtatt å gjennomføre en anonym undersøkelse av valgmanntallet for å finne ut hvor utbredt problemet er.

En anonym undersøkelse altså, og ikke en granskning av om alle samer er ekte, slik Gerhardsen feilaktig påstår.

Den påfølgende påstanden om at flertallet på Sametinget driver med en «omvendt skalle-måling», med henvisning til raseideologiene fra fornorskningstiden, er grov og uakseptabel.

Man bør kunne forvente større redelighet fra en spaltist i en av landets største aviser.

Les flere
 debattinnlegg
 på ap.no